

TORJU PALOKUOLEMA

KEHITÄ TURVALLISUUSKULTTUURIA

DBA, MBA Ari Petäjävaara

ari@smokeevac.fi

24.8.2015

***Tulipaloissa yli 80 % ihmisistä menehtyy palokaasuihin, ei suoraan liekkeihin.
Pahimmillaan vain kaksi henkäisyä palokaasuja tainnuttaa ja tappaa.
Palokaasuista yksi pahimpia on hiilimonoksidi eli häkä, joka sitoutuu 220 kertaa
tehokkaammin hemoglobiiniin kuin happi.
Myös muut palokaasut kuten syaanivety ovat tappavia.
Tämän totuuden tietää jokainen maailman palomies, mutta vain harva maallikko.***

**TORJU PALOKUOLEMA
KEHITÄ TURVALLISUUSKULTTUURIA**

Henkilöturvallisuuden kannalta ainoa palokaasulta pelastava apuväline maalikoilla on palopakohuppu. Palopakohuppu antaa 15 minuutin poistumissuojan tappavia palokaasuja vastaan tulipaloissa.

Palomiehet käyttävät paineilmalaitteita.

Modernit palopakohuput mahtuvat myös päivämatkalaukkuun ja varmistavat näin työturvallisuutta työmatkoilla ja asuttaessa hotelleissa.

Palopakohupun pitää olla EN-403 hyväksytty hengityssuojain.

On ihme, ettei palopakohuppuja ole vaadittu lakisääteisiksi EU:n alueella julkisiin rakennuksiin, kuten sairaaloihin, hotelleihin, pysäköintiluoliin ja suuriin toimistotaloihin. Ainakin henkilöille joiden vastuualueena ja tehtävänä on varmistaa oman henkilökunnan ja vieraiden poistuminen varauloskäynneistä tulipalotilanteissa. Kysymys on työturvallisuudesta ja turvallisuuskulttuurista.

Kuvassa on korealaisen Sancheongin EN-403 testattu palopakohuppu avattuna pakkauksesta. Sanceheong on Etelä-Korean suurin hengityssuojaimien valmistaja.

1 TYÖMATKAILU JA TURVALLISUUSKULTTUURI

Halpa henkivakuutus on pitää palopakohuppu mukana työmatkalla. Tilastojen mukaan työmatkailu ja hotellien käyttö lisääntyvät edelleen maailmanlaajuisesti. Palopakohuput mahtuvat kätevästi matkalaukkuun ja menevät lentokentällä turvatarkastuksen läpi.

Lentokoneessa miehistöllä on palopakohuput, mutta ei matkustajilla. Palokaasut tappavat kuitenkin samalla tavoin, niin lentokoneissa kuin rakennuksissakin

Muutama käytännön vinkki työmatkailussa:

Hotelliin saavuttaessa kannattaa huone varata 1-7 kerroksesta.

Palokunnan nostolava- tai tikasauto yltää harvoin korkeammalle.

Halpa henkivakuutus on myös kävellä hotellin varauloskäynti ainakin kerran läpi.

Varauloskäyntien portaikoissa ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Viiden ja neljän tähden hotelleissa liian usein varauloskäynti on lukossa viimeisellä alaovella. Reklamoி asiasta heti hotellin vastaanottoon.

Kyse on Sinun turvallisuudestasi.

Vastauksena voit saada ilmoituksen, että varauloskäynti on lukossa sen takia, ettei sieltä tule varkaita. Kansainvälinen paloturvallisuusvaatimus torjuu tällaisen väitteen.

Kuvassa on viiden tähden hotellin varauloskäynti vuonna 2015 Istanbulissa

2 MODERNISOI TURVALLISUUSKULTTUURIA

Turvallisuuskulttuuri palokuolemien torjunnassa koostuu useista elementeistä.

Näitä elementtejä ovat mm:

- Rakenteelliset palosuojaukset seinissä ja ovissa
- Hälytys - ja sprinklerilaitteet rakennuksissa
- Alkusammutuskalusto sekä varauloskäynnit ja henkilökunnan kouluttaminen niiden käyttöön.

Mielestäni moderniin turvallisuuskulttuuriin kuuluvat myös palopakohuput sekä niiden oikea sijoittaminen. Hyvä sijoituspaikka palopakohupuille yrityksissä olisi oma kaappi alkusammutuskaluston viereen. Parhaimmillaan se sopii myös omaan työhuoneeseen.

Palovaroitinkin oli aluksi suositus, mutta muuttui myöhemmin pakolliseksi.

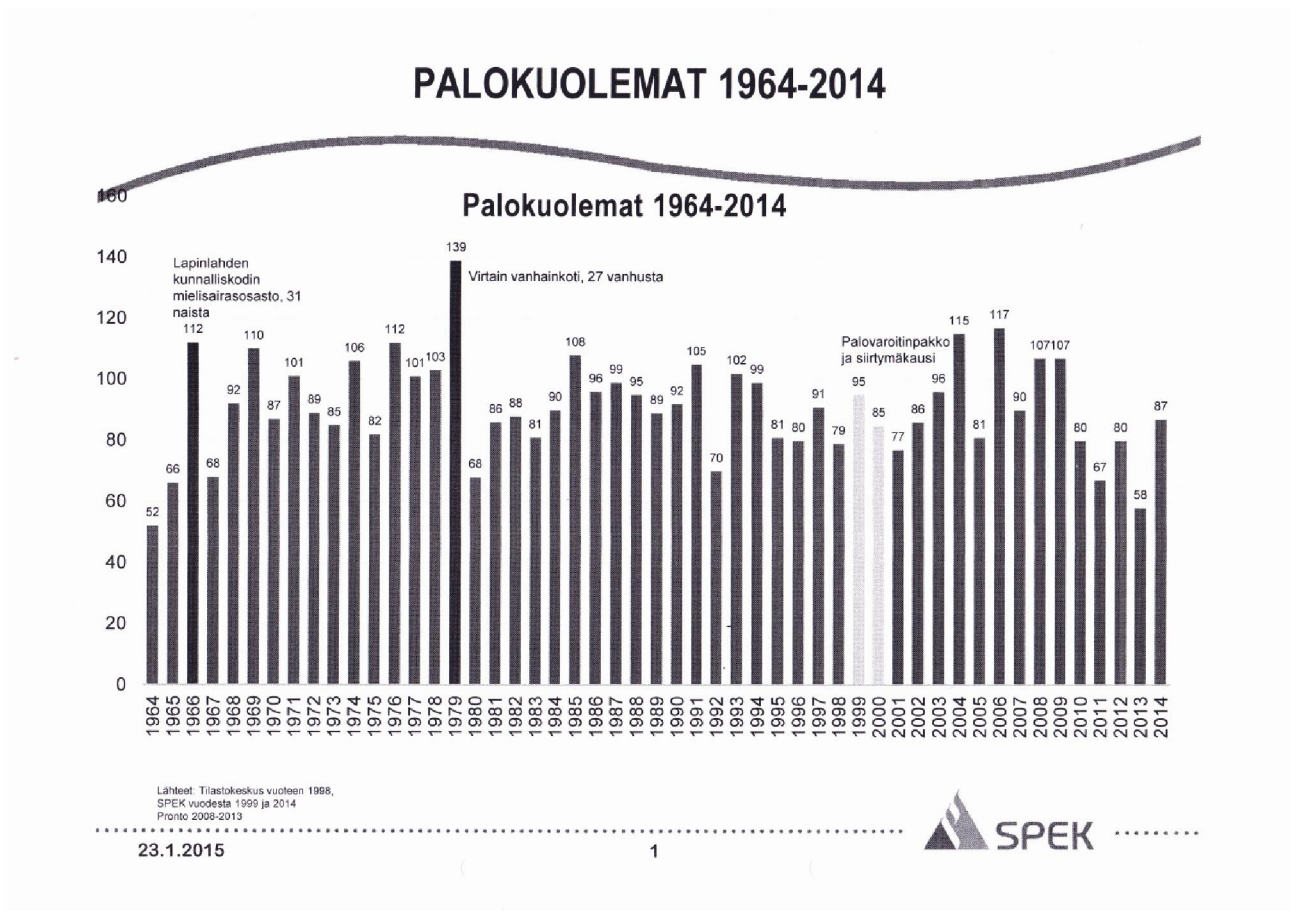
Näen selvästi, että palopakohupujen mukaan ottaminen moderniin turvallisuuskulttuuriin on osa vastaavaa kehityspolkua.

Jokainen yrityksen turvallisuuskulttuurista vastaava voi tehdä omat päätöksensä, millä turvallisuuskulttuurin tasolla halutaan olla.

Palopakohuput maksavat 160€-228€:n ja ovat 5-7 vuotta käyttökuntoisia käyttämättöminä.

3 MIKSI PALOKUOLEMAT EIVÄT VÄHENE SUOMESSA?

Suomi on useasti johtanut palokuolemien tilastoa Pohjoismaissa. SPEKin mukaan esimerkiksi vuosina 2004, 2008 ja 2009 kuoli tulipaloissa yli sata ihmistä. Vuonna 2014 tapahtui 87 palokuolemaa. Loukkaantuneista ei ole tilastoa. SPEKin palokuolematilastot kerätään nykyisin lehtitietojen perusteella, ei tieteellisellä tarkkuudella. Jotain on kuitenkin mennyt pahasti pieleen, kun palokuolemien merkittävää vähentymistä ei ole Suomessa saatu aikaiseksi.

Lähteet: Tilastokeskus vuoteen 1998, SPEK vuodesta 1999 ja 2014 Pronto 2008-2013.

4 YHTEENVETOA

Kärkiajatuksina ovat olleet yksittäiset painopisteet palokuolemien torjunnassa, kuten sprinklauksen korostaminen. Se ei ole kuitenkaan vähentänyt palokuolemien määrää merkittävästi Suomessa.

VTT:llä (www.vtt.fi/inf/pdf/tiedotteet/2010/T2527.pdf) oli tehty kolmiosainen tutkimus sprinklauksesta jossa todettiin, että myrkyllisiä palokaasuja syntyy jo ennen sprinklerin laukeamista.

Sprinkleri-järjestelmän laukeaminen voi muuttaa myös palokaasujen jakaumaa palotilassa.

Sprinklauksella on oma myönteinen vaikutus palokuolemien torjunnassa, mutta se ei yksin vähennä palokuolemia.

Visiona pitäisi olla jatkuvasti kehittyvä laaja-alainen turvallisuuskulttuuri palokuolemien torjunnassa. Se on dynaamista kokonaisuuden hallintaa.

Hyviä palokuolemia vähentäviä innovaatioita ovat olleet mm. palovaroitin ja itsestään sammuvat tupakat. Niitä ei ole kuitenkaan ensimmäisenä keksitty Suomessa.

Uusien suomalaisten innovaatioiden tukeminen vientituotteeksi palokuolemien torjunnassa ja kansainvälisten käytäntöjen omaksuminen nopeammin auttaisi varmasti myös meillä.

Suomessa mennään tsaarimaisesti lakipykälät edellä, kun monessa muussa maassa mennään turvallisuuden kautta. Turvallisuuskulttuuria voi edistää ilman lakipykälää.

